

Ekonomiczny Uniwersytet Dziecięcy

Pieniądz cyfrowy banku centralnego

dr Łukasz Nazarko

Politechnika Białostocka
Wydział Inżynierii Zarządzania
29 marca 2025 r.

Organizatorzy

**Gdyby
Pieniądze
nie istniały...**

Gra: Gospodarujemy bez pieniędzy

Cel: Jak najszybciej zdobądź zasoby potrzebne do wytworzenia wskazanego dobra

Dom = 2 x drewno + 1 x żelazo

Chleb = 2 x zboże + 1 x węgiel

Płaszcz = 2 x skóra + 1 x futro

Miecz = 2 x żelazo + 1 węgiel

Księga = 2 x skóra + 1 x drewno

Gospodarka naturalna → Gospodarka wymienna

wytwarzanie dóbr na
własne potrzeby

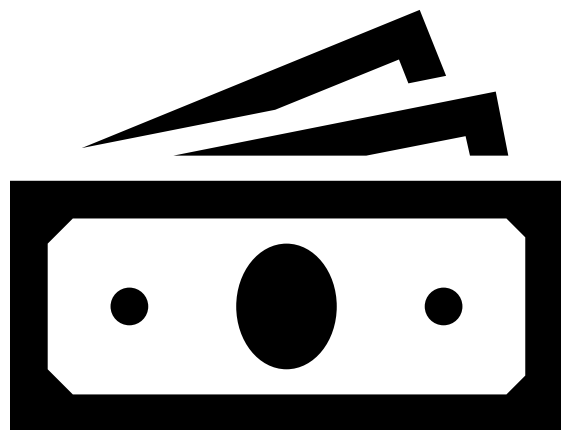
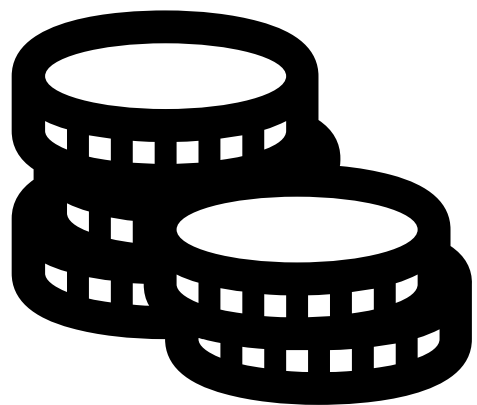
☐ wymiana

wytwarzanie dóbr
(również) na handel

☒ wymiana

barter = wymiana

Co to pieniądz?

Pieniądz to takie dobro, które spełnia następujące funkcje:

- środek wymiany
- środek płatniczy
- miernik wartości
- przechowywanie wartości/oszczędności (tezauryzacja)

Jaki robi się
pieniądze?
(kreacja pieniądza)

Największy i najmniejszy nominał

Inflacja

wzrostu przeciętnego poziomu cen w gospodarce
→ spadek siły nabywczej pieniądza krajowego

UWAGA!!!

NIEBIEZPIECZEŃSTWO!

- skimming
- phishing

Źródło: Ekonopedia nr 7

Pułapka spirali zadłużenia

Waluty wirtualne / kryptowaluty

- Nie mają fizycznej formy
- Nie są emitowane ani nie podlegają kontroli żadnej instytucji państwowej
- Zazwyczaj zapewniają anonimowość jej użytkownikom
- Ich wartość ulega dużym wahaniom

Co to jest kryptowaluta?

Kryptowaluta to rodzaj wirtualnych pieniędzy, które istnieją wyłącznie w internecie.

Nie mają postaci monet czy banknotów, które można dotknąć.

Najbardziej znaną kryptowalutą jest **Bitcoin**, ale istnieje wiele innych (np. Ethereum, Litecoin).

Jak działają kryptowaluty?

Technologia blockchain

Oparte są na **technologii blockchain** (łańcuchu bloków) – to specjalny system zapisywania i sprawdzania transakcji.

Weryfikacja transakcji

Transakcje są potwierdzane przez wiele komputerów w sieci, dzięki czemu trudno je sfałszować.

Łańcuch bloków

Każda transakcja trafia do "bloku", a te bloki łączą się w "łańcuch".

Co odróżnia kryptowaluty od zwykłych pieniędzy?

Brak centralnej instytucji

Brak centralnej instytucji: w przeciwieństwie do tradycyjnych pieniędzy, kryptowaluty nie są kontrolowane przez rząd czy bank centralny.

Anonimowość i prywatność

Anonimowość i prywatność: w kryptowalutach nie widać imienia i nazwiska, tylko adresy portfeli.

Duża zmienność wartości

Duża zmienność wartości: kursy kryptowalut mogą bardzo szybko rosnąć i spadać.

Gdzie przechowuje się kryptowaluty?

Portfele online

online (dostępne przez internet)

Portfele sprzętowe

na **specjalnym urządzeniu** (tzw. portfele sprzętowe)

Portfele papierowe

lub nawet na **kartce papieru** z wypisanym wypisanym kodem (portfel papierowy papierowy)

W **portfelach elektronicznych** (tzw. "walletach"), które mogą być różnego typu.

Portfele chroni się hasłem lub kluczem prywatnym, którego **nie wolno nikomu udostępniać**.

Po co nam kryptowaluty i o czym pamiętać?

Szybkie i międzynarodowe płatności

Szybkie i międzynarodowe płatności – przesyłanie kryptowalut może być wygodniejsze wygodniejsze niż tradycyjny przelew bankowy.

Inwestycje i ryzyko

Inwestycje i ryzyko: kursy kryptowalut mogą wzrosnąć, ale też spaść, dlatego trzeba być trzeba być ostrożnym.

Bezpieczeństwo

Bezpieczeństwo: zawsze pilnuj klucza prywatnego i hasła, bo ich utrata oznacza utratę kryptowalut.

Przyszłość

Przyszłość: wiele osób uważa, że kryptowaluty będą coraz powszechniejszym sposobem sposobem płatności i inwestowania.

Co to jest pieniądz cyfrowy banku centralnego (CBDC)?

Pieniądz cyfrowy banku centralnego to rodzaj oficjalnych pieniędzy w wersji elektronicznej.

Tworzy go i nadzoruje **bank centralny** – ta sama instytucja, która w danym kraju zajmuje się zwykłymi banknotami i monetami.

CBDC można traktować jak **cyfrowy odpowiednik** znanych nam banknotów i monet.

Jak działa CBDC?

Zapisywanie transakcji

Transakcje są zapisywane w specjalnym systemie informatycznym, dzięki czemu łatwo sprawdzić, kto jest właścicielem środków.

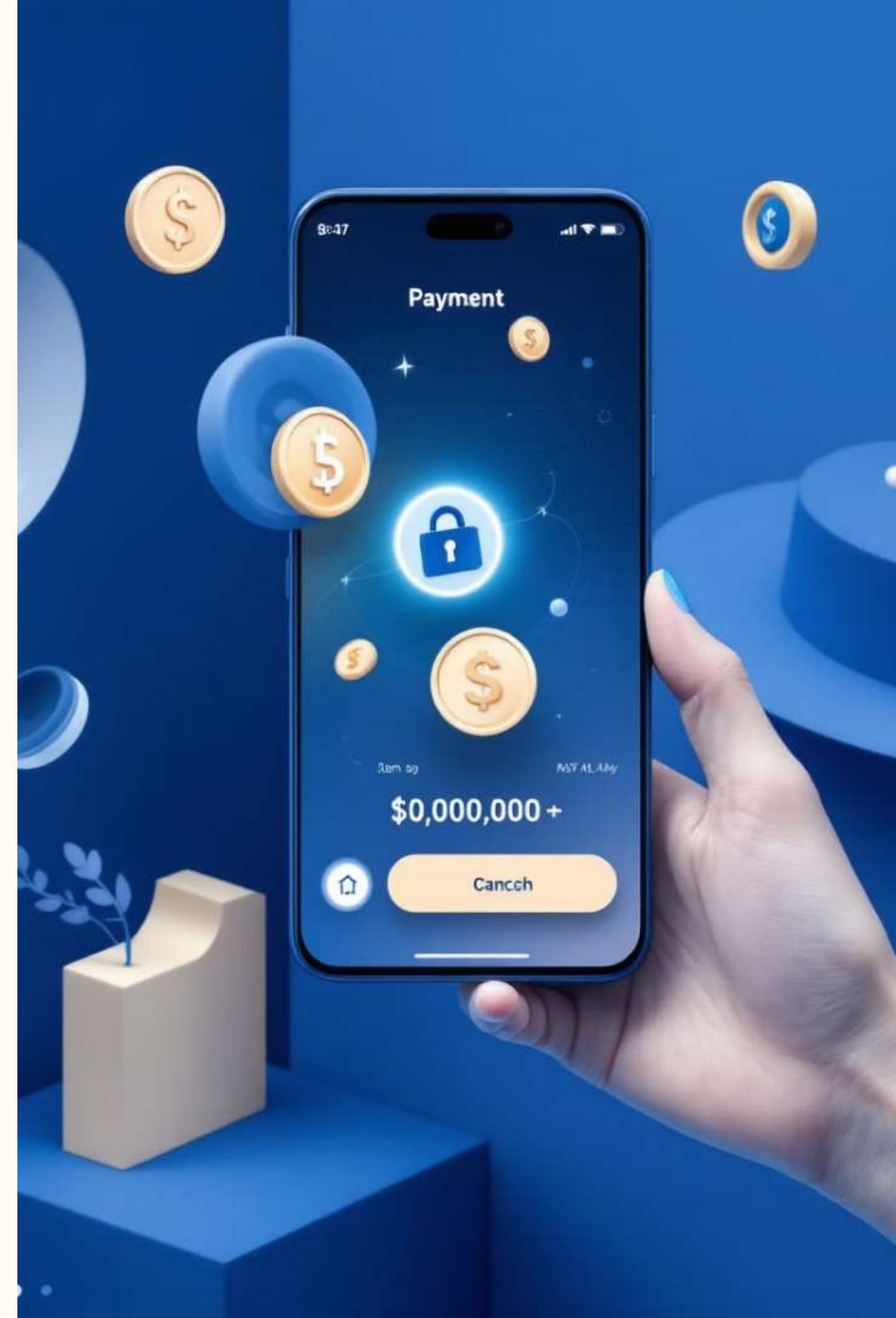
Podobieństwo do znanych rozwiązań

Działa podobnie jak **karta płatnicza** czy bankowość online – pieniądze można przesyłać lub wydawać w internecie, bez użycia fizycznych banknotów.

Nadzór banku centralnego

Nad całym systemem czuwa bank centralny, który **dba o bezpieczeństwo** i stabilność cyfrowej waluty.

Po co nam CBDC i o czym pamiętać?

Wygoda

Wygoda: łatwe płatności online i szybkie przesyłanie środków bezpośrednio między ludźmi, bez pośredników.

Bezpieczeństwo

Bezpieczeństwo: pieniądź cyfrowy banku centralnego jest gwarantowany przez państwo, co może zwiększać zaufanie.

Dostępność

Dostępność: umożliwia korzystanie z pieniędzy nawet osobom, które nie mają konta w banku lub karty płatniczej.

Odpowiedzialne korzystanie

Odpowiedzialne korzystanie: tak jak w przypadku normalnych pieniędzy, warto dbać o bezpieczeństwo dostępu do swojego konta, pilnować haseł i uważać na oszustwa.

Ryzyka i wyzwania związane z CBDC

1 Bezpieczeństwo cyfrowe

Ataki hakerskie i wycieki danych zawsze stanowią realne ryzyko.

2 Ochrona prywatności

Śledzenie transakcji budzi obawy o dane osobowe.

3 Dostęp do internetu

Brak dostępu wyklucza osoby bez nowoczesnych technologii.

4 Wpływ na banki

CBDC może zmienić rolę banków i system finansowy.

Dziękuję!

www.lukasz.nazarko.pl

